

Cyfrowa humanistyka - cyfrowa historia sztuki

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia sztuki - przedmioty do wyboru Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 21HSZPWS.2300000K.16387.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Kamila Kłudkiewicz	
Prowadzący zajęcia	Kamila Kłudkiewicz	
Okres Semestr zimowy	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 8
Okres Semestr letni	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy teoretycznej na temat humanistyki cyfrowej (podstawowe pojęcia, tendencje rozwojowe, problemy i narzędzia humanistyki cyfrowej)
C2	Wprowadzenie w tematykę podstawowych narzędzi cyfrowych, wykorzystywanych przez historyków sztuki: opis dzieła sztuki (dostosowany do wymogów środowiska cyfrowego oraz do potrzeb standaryzacji danych), nowe sposoby dokumentacji dzieła sztuki (fotogrametria 3D, programy architektoniczne, modelowanie informacji o budynku).
C3	Poznanie sposobu pracy w różnych specjalistycznych bazach danych, nauka opisywania dzieła sztuki w środowisku cyfrowym, zapoznanie się z tajnikami dużych projektów digitalizacyjnych
C4	Zapoznanie się z technikami modelowania 3D (w tym fotogrametrią 3D)
C5	Zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu digitalizowania obiektów płaskich.
C6	Zdobycie podstawowej wiedzy na temat poprawnego fotografowania dzieł sztuki.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię z zakresu humanistyki cyfrowej	HSZ_K2_W01, HSZ_K2_W02, HSZ_K2_W06	Kolokwium ustne
W2	zna najnowsze trendy badawcze w humanistyce cyfrowej (ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowej historii sztuki)	HSZ_K2_W01, HSZ_K2_W02, HSZ_K2_W06	Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	zna podstawowe narzędzia pracy historyka sztuki w środowisku cyfrowym: sporządzanie opisu dzieła sztuki (dostosowanego do wymogów środowiska cyfrowego oraz do potrzeb standaryzacji danych)	HSZ_K2_U03, HSZ_K2_U05	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)
U2	potrafi wykonać fotogrametryczny model 3D dzieła sztuki	HSZ_K2_U03, HSZ_K2_U05	Sporządzenie modelu 3D wskazanego zabytku
U3	potrafi poprawnie fotografować dzieła sztuki	HSZ_K2_U03	Sporządzenie modelu 3D wskazanego zabytku
U4	zna podstawy współczesnych technik digitalizacji obiektów płaskich (fotografii, grafik, dokumentów)	HSZ_K2_U03	Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa)

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do humanistyki cyfrowej (podstawowe pojęcia, tendencje badawcze w ramach humanistyki cyfrowej, podstawowe zagadnienia związane z cyfrową historią sztuki)	W1, W2	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Pojęcie danych, Big Data i repozytoria cyfrowe, zagadnienie standaryzacji danych w cyfrowym opisie dzieła sztuki.	U1	Konwersatorium
3.	Humanistyka cyfrowa w badaniach kulturowych – wizualizacja danych, mapowanie i inne metody humanistyki cyfrowej, badanie cyfrowych tekstów, obrazy i filmy w badaniach ilościowych.	W1	Konwersatorium
4.	Instytucje kultury w cyfrowym świecie (wirtualne muzea, biblioteki, archiwa), formy i sposoby digitalizacji obiektów kultury i sztuki	U1	Konwersatorium
5.	Problematyka technologizacji kształcenia humanistycznego (przykłady programów studiów, współpraca ze studentami w programach z zakresu humanistyki cyfrowej, jak wykorzystywać nowe technologie w nauczaniu historii sztuki)	W1	Konwersatorium
6.	Humanista blogujący (blogging humanist) i nowa kulturowa rzeczywistość (folksonomia, współtworzenie kompendiów wiedzy (Wikipedia), blogi naukowe, blaski i cienie publikacji on-line, kulturowy interfejs, nowe media we współczesnej sztuce (jak badać i opisywać takie dzieła) Cyfrowy świat w badaniach współczesnego humanisty (oddziaływanie zasobów cyfrowych na badania humanistyczne i odwrotnie projekty infrastrukturalne i ich miejsce w pracy humanistów, plusy i minusy wielkich konsorcjów humanistycznych.	W1	Konwersatorium
7.	Cyfrowy opis dzieła sztuki. Zapoznanie się z metodami, standardami opisu dzieła sztuki w bazach danych. Sporządzenie opisu odbitki fotograficznej, szklanego diapozytywu, grafiki w bazie danych Archiwum Audiowizualnego WNoS.	U1	Konwersatorium
8.	Tajniki współczesnej digitalizacji dzieł sztuki - obiektów płaskich na wybranych przykładach dzieł z zasobu Archiwum Audiowizualnego WNoS, oraz obiektów trójwymiarowych na wybranych przykładach z kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu	U4	Konwersatorium
9.	Fotogrametria 3D i inne współczesne techniki modelowania przestrzennego.	U2	Konwersatorium
10.	Jak dobrze sfotografować dzieło sztuki? Ćwiczenia z fotografowania obiektów przestrzennych w Pracowni Fotograficznej Wydziału Nauk o Sztuce	U3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr zimowy

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Metoda ćwiczeniowa, Pokaz i obserwacja, Plener, szkolenie i doskonalenie umiejętności tworzenia modeli 3D w dedykowanych programach komputerowych
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Warunkiem zaliczenia jest poprawne wprowadzenie do bazy danych Archiwum Audiowizualnego WNoS opisu reprodukcji dzieła sztuki (fotografii lub grafiki)
Wykład	Ustne kolokwium sprawdzające podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu humanistyki cyfrowej (przede wszystkim dotyczącą terminologii)

Semestr letni

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	szkolenie i doskonalenie umiejętności tworzenia modeli 3D w dedykowanych programach komputerowych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Uczestnicy konwersatorium na ostatnich zajęciach sporządzają samodzielnie model 3D wskazanego dzieła sztuki

Literatura

Obowiązkowa

1. Baca Murtha, Helmreich Anne, Gill Melissa, Digital Art History, "Visual Resources", 2019, 35, <https://doi.org/10.1080/01973762.2019.1556887>
2. Burdick Anne, Drucker Johanna, Lunenfeld Peter, Presner Todd, Schnapp Jeffrey, Digital Humanities, Cambridge 2012
3. Carter Bryan W., Digital humanities: current perspective, practices, and research, Emerald 2013
4. Manovich Lev, Język nowych mediów, przeł. Piotr Cypriański, Warszawa 2012
5. Smółucha Danuta, Humanistyka cyfrowa w badaniach kulturowych. Analiza zjawiska na wybranych przykładach, Kraków 2021
6. Theorizing Digital Cultural Heritage. A Critical Discourse, ed. Fiona Cameron, Sarah Kenderdine, Cambridge 2007
7. Zwrot cyfrowy w humanistyce. Internet /nowe media/ kultura 2.0, red. Andrzej Radomski, Radosław Bomba, Lublin 2013 http://otworzksiazke.pl/images/ksiazki/zwrot_cyfrowy_w_humanistyce/zwrot_cyfrowy_w_humanistyce.pdf

Dodatkowa

1. A Companion to Digital Humanities, ed. Susan Schreibman, Ray Siemens, John Unsworth, Oxford 2004 (<https://companions.digitalhumanities.org/DH/>)
2. A Companion to Digital Literary Studies, ed. Ray Siemens, Susan Schreibman, Wiley 2013 (<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781405177504>)
3. Debates in the Digital Humanities 2023, ed. Matthew K. Gold, Lauren F. Klein, Minnesota 2023 (<https://dhdebates.gc.cuny.edu/projects/debates-in-the-digital-humanities-2023>)
4. Digital Humanities in Practice, ed. Claire Warwick, Melissa Terras, Julianne Nyhan, Cambridge 2018
5. Digital Humanities Workshops. Lessons Learned, ed. Laura Estill, Jennifer Guiliano, Routledge 2023
6. Digital Technology and the Practices of Humanities Research, ed. Jennifer Edmond, Cambridge 2020
7. Dobra kultura w Sieci, red. Elżbieta Herden, Agnieszka Seidel-Grzesińska, Ksenia Stanicka-Brzezicka, Wrocław 2012
8. Dostrzec więcej. Wybrane zagadnienia wizualizacji danych w badaniach nad dziedzictwem kulturowym, red. Justyna Kolenda, Agnieszka Seidel-Grzesińska, Ksenia Stanicka-Brzezicka, Wrocław 2016
9. Maryl Maciej, Kim są polscy humaniści cyfrowi? „Teksty Drugie”, 2017, nr 1, s. 286-300
10. Nowoczesne metody gromadzenia i udostępniania wiedzy o zabytkach, red. Agnieszka Seidel-Grzesińska, Ksenia Stanicka-Brzezicka, Wrocław 2008
11. Obraz i metoda, red. Agnieszka Seidel-Grzesińska, Ksenia Stanicka-Brzezicka, Wrocław 2014
12. Technopaideia. Zaawansowane technologie w edukacji humanistycznej, red. Sebastian Borowicz, Joanna Hobot-Marcinek, Kraków 2024
13. Raporty V-MusT.net (Virtual Museum Transnational Network), <http://www.v-must.net/>

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr zimowy

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Inne	35
Przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 200
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr letni

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia	30
Inne	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HSZ_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać szczegółową wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności historyka sztuki, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii
HSZ_K2_U05	Absolwent/ka potrafi w rozwiniętym zakresie posługiwać się językiem specjalistycznym historii sztuki i porozumiewać się w sposób precyzyjny i logiczny zarówno z historykami sztuki, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów
HSZ_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii sztuki w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi
HSZ_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie szeroki zakres terminologii używanej w historii sztuki oraz jej zastosowania w obrębie różnych dyscyplin naukowych
HSZ_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie obszary oraz instytucje badawcze w zakresie współczesnej humanistyki